

Woord van dank aan eenieder. De begroting 2023 ev laat een stabiel en financieel rooskleurig beeld zien dan de laatste jaren. Dat is het resultaat van het uitvoeren van het herstelplan in het afgelopen jaar en de extra bedragen die door onze rijksoverheid worden overgemaakt. Daar zijn we als college dan ook trots op dat we enerzijds door zelf meer in control te komen en anderzijds door lobby richting het Rijk (meer compensatie) een goede en gezonde basis hebben voor de toekomst. Dat is positief en geeft ons financiële rust, maar ook ruimte om te blijven investeren in onze gemeente en gemeenschap.

Graag wil ik kernachtig, en per thema reageren op concrete vragen van de verschillende fracties. Een bredere beschouwing op door u genoemde onderwerpen zullen dan gedurende deze dag plaats gaan vinden. Ik gun het ons allen, dat we vandaag de ruimte hebben om te beschouwen op door u aangedragen thema's door middel van een goed debat!

Financieel

Er zijn verschillende opmerkingen gemaakt over de techniek van deze begroting, de P&C cyclus en het ZBB traject. Allereerst constateer ik samen met de fractie van de VLP dat het nieuw ingezette traject van werken met een kadernota een goede stap is. Zowel binnen onze organisatie als ook tijdens de raadsbehandeling hebben we gezien dat er richting is gegeven door uw raad. En opnieuw constateer ik net als de VLP dat dit heeft geleid tot een raadsbreed aangenomen amendement. Winst!

Maar niet alleen applaus. Ook kritische kanttekeningen gemaakt. Er is een aantal vragen gesteld over het begrotingsproces en ingezette traject inzake ZBB. Vragen door SV en het CDA als *Hoe gaat u ervoor zorgen dat wij weten aan welke knoppen we kunnen draaien? Een gemiste kans vinden we het dat bij de doelenboom niet is aangegeven wat dit in 2023 concreet moet opleveren, het is niet SMART gemaakt. Hoe weten we volgend jaar of we het goed doen? Ook vragen wij al jaren om aandacht te hebben voor het feit dat de begroting als zelfstandig document leesbaar moet zijn. Welke geruststelling kan het college ons geven*

Belangrijke stap in de verbinding van beleid(sdoelen) en financiën is de introductie van de doelenboom. Deze komt voort uit het Zero Based Budgetting traject dat we begin 2022 zijn gestart. Immers, om in beeld te krijgen aan welke knoppen we kunnen draaien, moeten we eerst in beeld hebben welke doelen we hebben gesteld. Bij het invullen van de doelenboom, hebben we aangesloten bij het reeds bestaande beleid en beleidsdocumenten (bijvoorbeeld de Kadernota Sociaal Domein is als uitgangspunt genomen voor de doelen in programma 2). Ook de financiën hebben we gekoppeld aan de opgenomen doelen. We zien deze doelenboom als een groeimodel dat we de komende jaren verder gaan finetunen. Omdat we voor deze vaste structuur hebben gekozen (waarbij bijstelling van de doelen uiteraard mogelijk moet blijven), kunnen we ook meerjarig volgen of deze doelen worden behaald en hoe hieraan invulling wordt gegeven. Daarmee stellen we uw Raad beter in staat om ook uw controlerende rol te nemen. Wij vragen u dus nog wat tijd om dit te vervolmaken.

De introductie van deze werkwijze is stap 1 en arbeidsintensief geweest. U mag er dus op vertrouwen dat we vanuit de ingezette route deze knoppen bij elke volgende stap smarter maken. Vanuit het vaststellen van beleid gaan we aan de slag met het smarter maken van de doelen en verwerken dat financieel in de P&C producten. Met elkaar moeten we vervolgens de 'meetlat' bepalen. Daar komen we in de volgende stap aan toe.

Uw Raad wordt zowel over het proces als over de inhoud van dit ZBB proces bijgepraat tijdens de werkvergadering op 13 december aanstaande, waarbij ook duidelijk wordt aan welke knoppen we kunnen draaien.

We zijn er dus inderdaad nog niet maar we zetten echt onze stappen.

Samen Verder vraagt naar de mogelijkheid van de begroting in één oogopslag? Daar kan ik kort over zijn, Dat kunnen we toezeggen!

Met betrekking tot indexering stelt het CDA de vraag hoe het zit met indexering van de verschillende posten in de begroting, en ook overwogen is zaken minder te doen.

We hebben 3 'oplossingen' voor de huidige situatie gehanteerd:

1. Per post hebben we kritisch bekeken of er indexering noodzakelijk was.
2. Daar we de indexering goed kunnen inschatten of waar deze contractueel vast ligt, hebben we deze in de raming meegenomen.
3. Daarnaast is en nog een gedeelte van de middelen uit het gemeentefonds hiervoor beschikbaar om tegenvallers op te vangen.

Met bovenstaande volgen we de kaders die we in de kadernota hebben opgenomen. We gaan er van uit dat we de middelen die we van het Rijk ontvangen voor indexering voldoende zijn om de daadwerkelijk lasten te dekken. Conform kadernota zetten we alle ontvangen middelen voor indexering ook daadwerkelijk hiervoor in. De ontvangen middelen volstaan om de verwachte indexering af te dekken. De afnamen van de volume is om die reden niet nodig.

Lastenverlichting

Ook zijn er twee punten gemaakt om lasten te verlichten. Door SV wordt voorgesteld de eerder vastgestelde OZB verhoging van 3% terug te draaien. Dit betekent een structurele daling van inkomsten. Dit lijkt ons gezien het juist ingezette traject van het meerjarig in balans brengen van structurele inkomsten en uitgaven niet wenselijk. Door de VLP wordt voorgesteld om eenmalig 18 euro per huishouden terug te geven doormiddel van het rioolfonds. De begroting kan dit incidenteel dragen, echter opnieuw wil ik in meer algemene zin zeggen dat we koersen op een robuuste begroting, met daarin een gezond evenwicht tussen structurele inkomsten en lasten. Juist dit uitgangspunt heeft geleid tot voorliggende begroting met onderliggende keuzes voor wat betreft uitgaven en inkomsten. Het zit nu mee, maar het kan zo ook weer tegenvallen. Het is daarom nu een politieke keuze om structureel of eenmalig de lasten te verlichten. Uiteraard snappen we dat, zeker een incidentele teruggave, overwogen wordt.

Ambitiebudget

Het ambitiebudget wordt door verschillende fracties genoemd, en was ook nadrukkelijk aan de orde tijdens de kadernota discussie. Het CDA vraagt specifiek naar een nadere uitwerking van de punten noodzaak en hoogte van bedragen in de volgende begroting.

Beste raad, we kunnen daar helder over zijn: de raad mag er op rekenen dat we conform voorgestelde aanpak in de loop van 2023 verdere keuzes met uw raad kunnen maken en daarmee dus ook de budgetten verder aanscherpen en definitief maken. Deze zullen we in de begroting 2024 dan ook verder uitgewerkt opnemen. Voorop staat dat we met dit ambitiebudget kunnen bouwen aan de Beeselse gemeenschap van vandaag en morgen....

Organisatie / Personeel:

Met betrekking tot personeel zijn er opmerkingen gemaakt over het groeiend aantal taken en de werklust die daarbij hoort. Ook de ambities worden genoemd als uitdaging voor de organisatie op personeelsgebied. Kortom, hoe krijgen we het werk goed weggezet. Ook maakt Samen Verder een opmerking over waarom er niet extra is ingehuurd op de taken in crisistijd.

In deze begroting is er juist voor gekozen om onze personele bezetting te versterken, zowel op bestaande als nieuwe taken. Met betrekking tot extra taken in verband met verschillende crisissen: deze thema's zijn gestart als crisis en vanuit deze structuur ook opgepakt. We hebben ervoor gekozen om vanuit deze spoedeisendheid dit zo veel mogelijk zelf op te vangen vanuit nabijheid en vanwege de gevoeligheid. Hierin hebben we vooral gezocht naar tijdelijke uitbreiding van uren van medewerkers die de weg al kennen en niet voor externe inhuur. Voor coördinatie hebben we nu ingezet op een medewerker die hiervoor vrijgemaakt (boventallig) is. Naar de toekomst toe blijft het inhuren van extra ondersteuning wel actueel een optie.

Met betrekking tot extra taken en ambities is er in deze begroting enerzijds ervoor gekozen om de organisatie te verstevigen en ruimte te bieden voor ontwikkeling en opleiding en anderzijds hebben we in diverse trajecten budget opgevoerd om daar waar nodig expertise / inhuur te kunnen plegen daar waar dat handig en nodig is. Concrete opdrachten op concrete trajecten. De regie blijft bij ons zelf liggen.

Samenwerking Brüggen en Beesel

De strategische samenwerking tussen Brüggen en Beesel wordt door VLP genoemd. We kunnen elkaar eindelijk weer ontmoeten! Met interesse wachten we de motie van de VLP af om te komen tot een jaarlijks traject van samenwerking. Een brede insteek van voor jong en oud spreekt ons aan. Wel is het van belang om te spreken over de rolverdeling. Zeker aan Nederlandse zijde is het niet gebruikelijk dat de gemeente als organisatie initiator is van alle initiatieven, maar eerder aanjager en verbinder.

Communicatie

Verschillende fracties spreken zorgen uit over communicatie van de gemeente. Belangrijk om te vast te stellen voor het debat is wat dan precies onder communicatie wordt bedoeld, en waar precies de zorgen zitten. Omdat verschillende fracties ook spreken over de eerder ingediende motie inzake communicatie binnen het ruimtelijk domein is binnen het college afgesteld dat de vragen m.b.t. de motie én zorgen over communicatie binnen ruimtelijke trajecten worden behandeld door wethouder Roelofs.

Voor wat betreft communicatie in bredere zin. Een groot deel van onze communicatie is digitaal. Voor het overgrote deel van de samenleving is dit ook toereikend (onderzoek CBS). Voor de groep die minder digitaal vaardig is willen we meer inzetten op aandacht voor het omkijken naar elkaar: is er iemand in je omgeving die kan helpen? Aanvullend daarop onderzoeken we of de bibliotheek en/of onze klantenbalie daar ook een rol in kunnen spelen. Communicatie hierover is nodig, zodat onze inwoners ook weten dat deze opties bestaan.

Analoge communicatie zetten we alleen in als een boodschap heel specifiek voor een bepaalde doelgroep bedoeld is die analoog goed bereikt kan worden. Bijvoorbeeld bij bouwwerkzaamheden in een wijk, of informatieavonden voor een specifieke doelgroep. Ook de geprinte versie van het gemeente nieuws in Puik is hier een voorbeeld van.

Tijdige communicatie

Niet alleen de boodschap en het kanaal is belangrijk, ook tijdige communicatie verdient de aandacht. Intern hebben we extra aandacht gevraagd voor het tijdig afhandelen van vragen en verzoeken uit onze gemeenschap. Aan elk kanaal (mail, telefoon, social media, vraag bij klantenbalie etc.) en vraagstuk is een reactietermijn verbonden. Deze termijnen zijn de afgelopen periode opnieuw bij onze collega's onder de aandacht gebracht en daar blijven we ook aandacht voor hebben. Aanvullend daarop zullen we het komende jaar hier extra op monitoren en waar nodig bijsturen.

K80

De VLP vraagt of we de raad op de hoogte willen houden van K80 projecten en het nut specifiek voor Beesel willen bespreken.

We zijn blij met de ontwikkeling van de K80. De eerste succes hebben we al bereikt op gemeentefonds en kennisdeling. In de toekomst staat een samenwerking op diverse thema's op de rol. Nu is deze volgende fase in voorbereiding, met aanstellen van een nieuw DB. K80 heeft inmiddels meer dan 55 betalende leden. De volgende fysieke bijeenkomst zal op 30 november in Renswoude plaatsvinden. Hier zal de Agenda K80 worden vastgesteld met een aantal speerpunten en uitgangpunten. Een eerste basis voor ons groeiend netwerk. Denk bij dit laatste aan kennisdeling en een gezamenlijke lobby. Uiteraard kunnen we u toezeggen deze agenda met u te delen en er u in de toekomst over te blijven informeren.

Archivaris

De Beeselse Lijst vraagt waarom in de begroting nu nog niet de extra investeringen in ons gemeentearchief (dmv een archivaris) terug te vinden zijn.

Vanuit de archiefinspectie hebben wij een duidelijke onderbouwing waaruit onze verbeteringen moeten bestaan. Het jaar 2023 en verder staat in het teken van het verder op orde brengen van onze informatiehuishouding ondersteund door een actielijst en verbeterplan. Formatief is hier ruimte voor, door de herverdeling van taken én het werven van personeel. Dit betekent dat deze werkzaamheden in de lijn oppakt worden en hier geen extra kosten in worden voorzien. Onderdeel van het verder op orde brengen en professionaliseren van ons archief- en informatiebeheer is daarmee ook het aanstellen van een eigen gemeentearchivaris. We onderzoeken in de eerste helft van 2023 in welke vorm we deze inzetten. Denk hierbij aan periodieke inhuur 'buurgemeente' aan de hand van een dienstverleningsovereenkomst of in eigen dienst. Omdat de omvang van werkzaamheden en de vorm van de gemeentearchivaris voor Beesel nog uitgewerkt wordt, is er geen post in de begroting opgenomen. Afhankelijk van de keuze informeren wij u of volgt er een voorstel in 2023. In relatie tot het ingediende amendement moeten we zorgvuldig bekijken hoe zich dit tot elkaar verhoudt en helpt.

ICT

Tot slot het thema ICT. Hierover maakt het CDA zich zorgen, en ziet kosten flink stijgen. Er zijn zorgen of we wel voldoende grip hebben.

Gekeken naar de begroting zien wij naar ons inziens gaat het om een nadeel van €470.000 in 2022. De nadelen in 2022 en 2023 ontstaan m.n. door investeringen om de grip op ICT te verbeteren. Enerzijds door de transitie van systemen en applicaties op locatie naar de cloud. Deze ontwikkeling zet zich ook de komende jaren verder door. Anderzijds investeren we in ICT om meer met stuurinformatie te doen. Op deze manier ondersteunen we ook de vak afdelingen en verbeteren we het inzicht en bewaking van de doelen die gesteld zijn door de raad. Voor nu hebben we een zo goed mogelijk inschatting gemaakt van de benodigde investeringen. De verwachting is wel, dat de digitalisering groeit en we daarmee meer investeren in ICT. De toekomst blijft ongewist, wél verkrijgen we meer inzicht met de te verkrijgen stuurinformatie. U mag van ons verwachten dat we onze steeds meer op orde hebben. Tot zover voor mijn eerste reactie.